

34

EXAMINATIONS
Institute of Indigenous Medicine
21 SEP 2020
University of Colombo

INSTITUTE OF INDIGENOUS MEDICINE, UNIVERSITY OF COLOMBO
DEGREE OF BACHELOR OF AYURVEDA MEDICINE AND SURGERY
LEVEL I – SECOND SEMESTER (SUP.) EXAMINATION – SEP - OCT-2020

MS 1204 - SANSKRIT - II

Date : 21. 09. 2020
Time : 9.45 a.m. - 12.15 p.m.

Index No

Answer all questions.

Part I - Structured Essay Questions

1. Read this सूत्र (aphorism) and answer the following questions.

‘अथातो दीर्घञ्जीवित्तीयमध्यायं व्याख्यास्यामः ।’

1.1 How many words are there in this सूत्र? (1 Mark)

.....

1.2 What is the name of the chapter that is going to be expounded? (1 Mark)

.....

1.3 What is the verb of this सूत्र? (1 Mark)

.....

1.4 How many उपसर्ग are used in this verb? (1 Mark)

.....

1.5 What is the लकार of the verb? (1 Mark)

.....

1.6 What is the तद्धित used in this सूत्र?

(1 Mark)

1.7 Separate the underlined combined word.

(1 Mark)

1.8 What is the rule applied to combine the words of 'अथातो'?

(1 Mark)

1.9 Write two indicative meanings of 'अथ'?

(1 Mark)

1.10 What is the meaning of 'अत'?

(1 Mark)

2. Read this stanza and answer the questions given below.

'सुचिरं हि चरन्नित्यं क्षेत्रे सस्यमबुद्धिमान् ।

द्वीपिचर्मपरिच्छन्नो वाग्दोषाद् गर्दभो हतः ॥'

A) Give short answers.

2.1 Write two अव्य.

(1 Mark)

2.2 What is the grammatical category of 'हतः'?

(1 Mark)

2.3 What is the विभक्ति of 'वाग्दोषात्'?

(1 Mark)

2.4 What is the बहुवचन form of 'क्षेत्रे'?

(1 Mark)

2.5 What is the नाम-मूल of 'अबुद्धिमान्'?

(1 Mark)

2.6 What is the धातु of 'चरन्'?

(1 Mark)

B) Answer the following questions in Sanskrit.

2.7 कः हतः?

(1 Mark)

2.8 गर्दभः कुत्र चरति?

(1 Mark)

2.9 गर्दभः कस्मात् हतः?

(1 Mark)

2.10 गर्दभः केन परिच्छिन्नः?

(1 Mark)

3. Fill in the blanks using the correct word given within brackets.

3.1 त्वं ..... तृणं यच्छसि ।

(1 Mark)

(कपीणाम् / मृगेन / वृषभैः / अश्वात् / अश्वेभ्यः / अजं)

3.2 धेनवः ..... त्रस्यन्ति ।

(1 Mark)

(सिंहाय / गोपलेन / यक्षं / गजाय / व्याघ्रात्)

(पारयामि / पारयसि / पारयावः / भवामः / अस्ति)

3.4 नराः ..... वसन्ति । (1 Mark)

(नगरे / नगरं / नगरानि / नगरात् / नगराय)

3.5 बालकौ ..... अन्नं अखादताम् । (1 Mark)

(हस्तं / हस्तेन / हस्तात् / हस्ते / हस्ताय)

4. Combine the following sentences using तुमन्तः.

4.1 (A) सः स्नानं करोति । (B) बालकः गृहं गच्छति । (1 Mark)

4.2 (A) नरौ मुखं प्रक्षालयतः । (B) तौ कूपं गच्छतः । (1 Mark)

4.3 (A) वयं वैद्याः भवामः । (B) वयम् आयुर्वेदं पठामः । (1 Mark)

4.4 (A) वनिता अन्नं पचति । (B) सा जलम् आनयति । (1 Mark)

4.5 (A) कर्षकः वृषभेभ्यः जलं ददाति । (B) सः क्षेत्रात् आगच्छति । (1 Mark)

5. Combine the following sentences into one using पूर्वक्रिया.

5.1 (A) छात्रा विश्वविद्यालयं गच्छति । (B) सा आयुर्वेदं पठति । (1 Mark)

5.2 (A) बालाः कन्दुकेन कीडन्ति । (B) बालाः स्नानं कुर्वन्ति । (1 Mark)

5.3 (A) त्वं सम्यक्तया पठ । (B) त्वं परीक्षातः उत्तीर्णः भवसि । (1 Mark)

5.4 (A) वानराः वृक्षम् आरोहन्ति । (B) ते फलानि खादन्ति । (1 Mark)

5.5 (A) आवां पुस्तकालयं गच्छावः । (B) आवां चरकसंहितां पठावः । (1 Mark)

---

6. Read the stanza and answer given questions.

'निदानार्थकरो रोगो रोगस्याप्युपजायते ।

तद्यथा ज्वरसन्तापाद्रक्तपित्तमुदीर्यते ॥'

6.1 Separate the underlined word. (1 Mark)

6.2 What is the लकार of 'उपजायते'? (1 Mark)

6.3 What is the विभक्ति of 'निदानार्थकरोरोगो'? (1 Mark)

6.4 Write the बहुवचन form of 'जायते'. (1 Mark)

6.5 Write a उपसर्ग. (1 Mark)

Part II - Essay Questions

1. Translate the following passages into English.

1.1 अस्माभिर्निर्मिता नीडाश्चञ्चुमात्राहृतैस्तृणैः।

हस्तपादादिसंयुक्ता यूयं किमिति सीदथ? ॥ ६ ॥

तच्छ्रुत्वा वानरैर्जातामर्षेरालोचितम्-‘अहो ! निर्वातनीडगर्भावस्थिताः सुखिनः पक्षिणोऽस्मान्निन्दन्ति। भवतु तावद्दृष्टेरुपशमः।’ अनन्तरं शान्ते पानीयवर्षे तैर्वानरैर्वृक्षमारुह्य सर्वे नीडा भग्नास्तेषामण्डलानि चाधः पातितानि। अतोऽहं ब्रवीमि- “विद्वानेवोपदेष्टव्यः” इत्यादि। राजोवाच- ‘ततस्तैः किं कृतम्?’ बकः कथयति- ‘ततस्तैः पक्षिभिः कोपादुकम्-‘केनासौ राजहंसो राजा कृतः?’। (हितोपदेशः) (8 Marks)

1.2 नानामुनीनां वचनैरिदानीं समासतः सद्भिषजां नियोगात् ।

सोपद्रवारिष्टनिदानलिङ्गो निबध्यते रोगविनिश्चयोऽयम् ॥ २ ॥

नानातन्त्रविहीनानां भिषजामल्पमेधसाम् ।

सुखं विज्ञातुमातङ्कमयमेव भविष्यति ॥ ३ ॥

(माधवनिदानम्)

(6 Marks)

1.3 ब्रह्मणा हि यथाप्रोक्तमायुर्वेदं प्रजापतिः ।

जग्राह निखिलेनादावश्विनौ तु पुनस्ततः ॥ ४ ॥

अश्विभ्यां भगवाञ्छक्रः प्रतिपेदे ह केवलम् ॥

ऋषिप्रोक्तो भरद्वाजस्तस्माच्छक्रमुपागमत् ॥ ५ ॥

(चरकसंहिता)

(6 Marks)

2. Translate the following sentences into Sanskrit.

- 2.1. You go to the city with your father to buy a vehicle. (2 Marks)
- 2.2. I also go there where you go. (2 Marks)
- 2.3. The king gives money to beggars. (2 Marks)
- 2.4. Four boys went to the playground to play with the ball. (2 Marks)
- 2.5. Water flows from the pot (2 Marks)
- 2.6. We (two) having eaten rice will drink milk. (2 Marks)
- 2.7. Two students may read the book. (2 Marks)
- 2.8. My father is a teacher. (2 Marks)
- 2.9. He or she having read the newspaper will go to the city. (2 Marks)
- 2.10. Lion and goat drink water in the lake. (2 Marks)

*****

21. 09. 2020